

**«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы»
коммерциялық емес акционерлік қоғам**

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ
және тәуелсіз аудитордың

Аудиторлық есебі

Наш адрес:
Республика Казахстан, 050065
г. Алматы, Алатауский район,
мкр Шанырак 1, ул. Алпамыс 49
Телефоны: +7 (707) 220 27 04,
+7(747) 648 60 61
e-mail: azauditconsulting@gmail.com
Website: <https://www.azaudit.kz/>

Нұр-Сұлтан, 2020

«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам басшылығының 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың қаржы есептілігін әзірлеуге және бекітуге жауапкершілік туралы басшылықтың мәлімдемесі.....	3
Аудиторлық қорытынды.....	5
Қаржылық есептілігі	
Бухгалтерлік баланс.....	8
Пайда мен залалдар туралы есеп.....	10
Ақшалай қаражат қозғалысы туралы есеп.....	12
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп.....	14
Қаржы есептілігіне ескертпелер.....	19

**«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес
акционерлік қоғам басшылығының 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың
қаржы есептілігі әзірлеуге және бекітуге жауапкершілік туралы басшылықтың
мәлімдемесі**

Осы өтінішті біз сіздің 2019 жылғы «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам (бұдан әрі-Орталық) қаржылық есептілігіне аудит жүргізуіне байланысты ұсындық. Барлық маңызды аспектілерде қаншалықты дұрыс екеніне қатысты пікір білдіру мақсатында көрсетілген қаржылық есептілік 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кәсіпорынның қаржылық жағдайын және ақша қаражаттарының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкестігін (ХҚЕС) көрсетеді.

Біз, ХҚЕС - на сәйкес қаржылық есептілікті дұрыс ұсыну бойынша осы жауапкершілігімізді растаймыз.

Осы хатта келтірілген жекелеген өтініштер мәнділік санатына жататын мәселелермен шектеледі. Егер оларда қаржылық есептілік негізінде қабылданатын осындай ақпаратты пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін бухгалтерлік ақпараттың қателігі немесе бұрмалануы болса, баптар мәнді деп саналатынын түсінеміз. Мәнділік дәрежесі қате немесе бұрмалау туындаған нақты жағдайларда бағаланатын баптың немесе қатенің шамасына байланысты болады.

Бізде бар мәліметтер мен біздің наным-сенімдеріміздің негізінде біз мынадай мәлімдемелерді растаймыз:

1. Қаржылық есептілікте алаяқтықтан, теріс пиғылды әрекеттерден немесе қателіктерден туындаған елеулі бұрмалаулар болмады:

2. Біз растаймыз:

(а) бізге белгілі, «алаяқтық» түсінігі активтерді заңсыз алу нәтижесінде туындайтын бұрмалаушылықтарды қамтиды - бұл ұрлау, бөтеннің мүлкін иелену немесе алдау жолымен мүлік құқығына ие болу (сырттан кредит ұйымдары қызметкерлерінің қатысуынсыз; сырттан кредит ұйымдары қызметкерлерінің қатысуы кезінде; ішінен кәсіпорын қызметкерлерінің өздері (басшы немесе қатардағы), сондай-ақ «теріс пиғылды іс-әрекеттер» термині қаржылық есептілікті теріс пиғылды дайындау нәтижесінде туындайтын бұрмалаушылықтарды қамтиды:

- қаржылық есептілікті теріс пиғылды дайындау нәтижесінде туындайтын бұрмалаулар қаржылық есептілікті пайдаланушыларды жаңылыстыру мақсатында қаржылық есептіліктегі сомаларды немесе ақпаратты әдейі бұрмалауды немесе жіберіп алмауды қамтиды.

(б) біз басшылық пен қызметкерлер тарапынан қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін бухгалтерлік есеп және ішкі бақылау жүйелерінің жұмыс істеуінде маңызды рөл атқаратын бұзушылықтарға жол бермедік.

(в) біз теріс пиғылды әрекеттер мен қателерді болдырмауға және анықтауға бағытталған бухгалтерлік есеп жүйесі мен ішкі бақылау жүйесін енгізу және пайдалану үшін біздің жауапкершілігімізді растаймыз.

(г) Біз сізге теріс пиғылды әрекеттер нәтижесінде пайда болған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалау тәуекелдерін бағалау нәтижелерін ұсындық.

(д) Біз барлық міндеттемелерді нақты де, күтпеген де есепке алдық, сондай-ақ қаржылық есептілікке ескертпеде біз үшінші тарапқа ұсынған барлық кепілдіктерді

аштық.

(е) Бізде кәсіпорынның қаржылық есептілігіне әсер ететін адамдар тобының теріс пиғылды әрекеттері немесе күдікті теріс пиғылды әрекеттері туралы мәліметтер жоқ:

- басшылық мүшелерін;
- ішкі бақылау жүйесінде негізгі функцияларды орындайтын қызметкерлер; немесе
- теріс пиғылды іс-әрекеттері қаржылық есептіліктің жай-күйіне елеулі әсер етуі мүмкін өзге де тұлғаларды қоса алғанда.

(ж) Бізде кәсіпорынның қаржылық есебінің жай-күйіне әсер ететін теріс пиғылды әрекеттер немесе теріс пиғылды күдікті әрекеттер туралы дәлелдемелермен бекітілмеген кез келген пікірлер туралы мәліметтер жоқ. Бұл мәліметтерді бізге қазіргі уақытта жұмыс істейтін қызметкерлер, біздің бұрынғы қызметкерлеріміз, талдаушылар, реттеуші органдардың өкілдері және басқа да адамдар хабарлаған жоқ.

3. Біз қосымшада келтірілген қаржылық есептіліктегі түзетілмейтін елеулі бұрмалаулардың әсері жеке алғанда да, тұтастай алғанда барлық қаржылық есептілікке қатысты жиынтықта да елеулі емес болып табылады деп есептейміз.

4. Біз барлық бухгалтерлік есеп шоттары бойынша көрсетілген қалдық үшін, 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін бастапқы қаржылық есептілік қалдығы үшін жауапты боламыз.

5. Кәсіпорын осындай ережелер сақталмаған жағдайда қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін жасалған шарттар мен келісімдердің барлық ережелерін сақтады.

6. Біз материалдық активтердің, міндеттемелердің және капитал компоненттерінің әділ құнын бағалау туралы ақпаратты ұсыну және ашу Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарында белгіленген тәртіпке сәйкес келетінін растаймыз.

7. Біз сіздің қарамағыңызға барлық бухгалтерлік кітаптар мен растайтын құжаттаманы, сондай-ақ жиналыстардың, отырыстардың барлық хаттамаларын ұсындық.

8. Бізде қаржылық есептілікте көрсетілген активтердің немесе міндеттемелердің баланстық құнын немесе сыныптамасын айтарлықтай өзгерте алатын қандай да бір жоспарлар немесе ниеттер жоқ.

9. Біз қандай да бір қызмет көлемін қысқартуды жоспарлап отырған жоқпыз және қандай да бір артық немесе ескірген активтердің пайда болуына әкеп соғуы мүмкін қандай да бір жоспарлар мен ниеттерге ие емеспіз, бұл ретте активтердің ешқайсысы ықтимал сатудың таза құнынан асатын сомада көрсетілмеген.

10. Біз мән-жайларға байланысты барлық міндеттемелер бойынша деректерді нақты да, шартты да көрсеттік немесе аштық.

11. Есепті кезең аяқталғаннан кейін қаржылық есептілікте немесе оған ескертулерде деректерді түзетуді немесе ашуды талап ететін ешқандай оқиғалар болған жоқ.

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін беріліп отырған қаржылық есептілік ХҚЕС-на сәйкес дайындалды және жылдық қаржылық есептілік форматында баяндалған, басшылық бекітті және қол қойды.

Басшы

Бас бухгалтер

Мукина Б.Қ.

Маханбетжанова Л.Ш.

Біздің мекенжайымыз:
Қазақстан Республикасы, 050065,
Алматы қаласы, Алатау ауданы,
Шанырақ -1 ы.а., Алпамыс көшесі, 49
Тел.: +7(707) 220 27 04
+7(747) 648 60 61
E-mail: azauditconsulting@gmail.com

Наш адрес:
Республика Казахстан, 050065
г. Алматы, Алатауский район,
мкр. Шанырақ -1. ул. Алпамыс 49
Тел.: +7 (707) 220 27 04,
+7(747) 648 60 61
E-mail: azauditconsulting@gmail.com

«БЕКІТЕМІН»

«А&Z Аудит Консалтинг» ЖШС директоры
Мамырбаев А.Н.
«12» маусым 2020 ж.
(мемлекеттік лицензиясы 2018 жылғы 03
қаңтар № 18004336)
Занды мекен-жайы 050065, г. Алматы,
Шанырақ -1 ы.а., Алпамыс 49 кош

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ЕСЕБІ

«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғамның акционерлері мен басшылығына

Ескертпемен пікір

Біз «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам (мәтінде одан әрі - Қоғам) қаржылық есептілігіне аудит жасадық. Ол қаржылық есептілік 2019 жылғы 31 желтоқсандағы бухгалтерлік баланстан, ұтыстар мен ұтылыстар туралы баяндамадан, ақшалай қаражат қозғалысы туралы баяндамадан, капиталдағы өзгерістер туралы баяндамадан және есеп саясатының негізгі ережелеріне шолу жасалып әзірленген түсіндірме жазба.

Біздің пікірімізше, ұсынылған қаржылық есеп «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын барлық жағынан қаржылық ережесінде шынайы түрде көрсетілген, сонымен қатар жыл бойынша кәсіпорынның қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының айналымын көруге болады, және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес ереже бойынша пікірімізді білдіруге негіз бола алатын бөлігінде көрсетілген мән-жайлардың қаржылық есептілікке ықтимал әсерін қоспағанда көрсетілген күнде аяқталады.

Ескертпемен пікір білдіруге негіздеме

Біз 2019 жылғы 31 желтоқсанда «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам тағайындалғандықтан қорлар инвентаризациясы мен негізгі құралдарды өткізуді бақыламадық.

Есеп қорларының ерекшелігіне байланысты бұл активтердің көлемдік бағасын беру мүмкін болмады.

Біз, Аудиттің халықаралық стандарттарына (АХС) сәйкес, аудит жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз осы қорытындымыздың «Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» атты бөлігінде төменде сипатталған. Біз

Бухгалтерлерге арналған этикалық халықаралық стандарттар кеңесінің (БЭХСК кодексі) Кәсіби бухгалтерлердің этикалық кодексіне сәйкес Кәсіпорынға тәуелді емеспіз және біз БЭХСК кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді сақтадық. Біз қол жеткізген аудиторлық дәлелдер пікірімізді білдірудің негіздемесі ретінде саналуы үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады деп есептейміз.

Басшылық және корпоративтік басқару, қаржылық есептілік үшін жауапты адамдардың жауапкершілігі

Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХКЕС) және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2019 жылғы 01 шілде № 665 бұйрығымен бекітілген Үлгілерге сәйкес, аталған қаржылық есептілікті әзірлеу және шындықты көрсету үшін, сондай-ақ басшылықтың пікірінше алаяқтық әрекет немесе қателік салдарынан елеулі ауытқуларынан аулақ қаржылық есептілікті әзірлеуге қажет болған ішкі бақылау жүйесі үшін басшылық жауапты.

Қаржылық есептілікті әзірлеу кезінде «Кәсіпорының» өз қызметін үздіксіз жалғастыруға деген қабілетін бағалау үшін, қызметті үздіксіз атқаруға қатысты мәліметті тиісті жағдайда жариялау үшін, сондай-ақ «Кәсіпорынды» таратуға, оның қызметін тоқтатуға басшылықтың ниеті болып, немесе тарату не қызметін тоқтатудан қандай да бір басқа нақты амалы басшылықтың қолында қалмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігін болжау негізінде әзірленген есептілік үшін басшылық жауап береді.

Корпоративтік басқару үшін жауапты адамдар Кәсіпорының қаржылық есептілік әзірлігін қадағалауға жауап береді.

Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз – Қаржылық есептілікте сондай-ақ біздің пікіріміз көрсетілген аудиторлық қорытынды релизінде алаяқтық әрекет немесе қателіктер салдарынан туындаған елеулі бұрмалаудың жоқ болуы туралы ақылға қонымды сенімділікке қол жеткізу. Ақылға қонымды сенімділік деп отырғанымыз – Аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит бойынша орын алған елеулі бұрмалау фактілерінің әр жағдайда табылатынына кепілдеме болмаса да, ондай болжамға сенім жоғары деңгейде деген сөз. Осы қаржылық есептілік негізінде пайдаланушылар қабылдайтын экономикалық шешімдерге жеке түрінде немесе барлығы бірге әсер ете алады деген негізі бар болжам қабылданса, бұрмалаулар адалсыз әрекеттер немесе қателердің салдарынан болуы мүмкін.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты адамдармен, ақпаратпен өзара алмасып тұрамыз, соның ішінде аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімі, сондай-ақ аудит нәтижесіндегі айтарлықтай ескертпелер туралы, атап айтқанда ішкі бақылау жүйесінің аудит барысында анықталатын елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты оларға хабарлаймыз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқару үшін жауапты адамдарға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және осы адамдарға аудитордың

тәуелсіздігіне әсер тигізеді деп дұрыс саналатын барлық өзара қатынастар мен басқа да мәселелер, ал қажет болған жағдайда – сақтықтың тиісті шаралары туралы хабарлап тұрғанымызға арналған мәлімдеме ұсынамыз.

Корпоративтік басқару үшін жауапты адамдарға хабарлаған мәселелердің ішінен біз ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептіліктің аудиті үшін аса маңызды яғни тиісінше аудиттің басты мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз.

Біз бұл мәселелерді біздің аудиторлық қорытындыда сипаттаймыз және бұған осы мәселелер туралы ақпаратты ашық жариялауға Заң немесе нормативтік акт тыйым салған жағдайлар жатпайды немесе өте сирек кездесетін жағдайда біз қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің қорытындыда көрсетілмеуі тиіс деген пікірге келсек, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың жағымсыз салдары оны хабарлаудың қоғамдық маңызы бар пайдасынан асатын болса.

Директор ,
ЖШС «А&Z Аудит Консалтинг»
Аудитор,

Аудитордың біліктілік куәлігі МФ- 0000500

Мамырбаев А.Н.

Аудитор

Аудитордың біліктілік куәлігі МФ-0000494

Ажибаева З.Н.

Бухгалтерлік баланс

Индекс 1-Б Баланс

Мерзімдік жылдық

Ұсынады: қаржылық жылдың нәтижелері бойынша бұқаралық мүдденің ұйымдары

Қайда ұсынылады: бағдармалық қпмсыздындыру көмегімен электронды нұсқада депозитарийінде

Ұсыну мерзімі: Есептілік жылдан кейін келетін жылдан соң, жыл сайын 31 тамыз

Ұйымның аталуы: «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам

2019 жылдың 31 желтоқсандағы қалпы бойынша

мың. тенге

Активтер	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
Активтер			
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	183 524	39 328
Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	011		
Қысқа мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	012		
Қысқа мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	013		
Өтегенге дейін ұсталатын қаржы активтері	014		
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	015		
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	2 651	288
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017		
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018		
Ағымдағы табыс салығы	019	1 883	
Қорлар	020	664	2 507
Биологиялық активтер	021		
Өзге де қысқа мерзімді активтер	022	520 280	1 220
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010-жолдан бастап 022-жолды қоса алғандағы сомасы)	100	709 002	43 343
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101		
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	110		
Ұзақ мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	111		
Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	112		
Ұзақ мерзімді туынды қаржылық құралдары	113		
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114		
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115		
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық активтері	116		
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	117	814 954	826 328
Жалдау бойынша ұзақ қысқа мерзімді дебиторлық берешек	118		
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119		
Инвестициялық мүлік	120		
Негізгі қаражат	121	6 597	2 875
Пайдалану құқығы түрі актив	122		
Биологиялық активтер	123		
Барлау және бағалау активтері	124		
Материалдық емес активтер	125	233	223
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	126	933	1 300
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	127		
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110-жолдан бастап 127-жолды қоса алғандағы сомасы)	200	822 717	830 726

Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		1 531 720	874 069
Міндеттеме және капитал			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210		
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211		
Қысқа мерзімді туынды қаржылық құралдары	212		
Өзге де қысқа мерзімді активтер	213		
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	281	937
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	3 940	1 554
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216		
Қызметкерлерге сыйақылар	217		418
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218		
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219		
Мемлекеттік субсидиялар	220		
Төленетін дивидендтер	221		
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	222	682 316	985
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210 жолдан 222 жолды қоса алғанда сомасы)	300	686 538	3 894
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301		
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	310		
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	311		
Ұзақ мерзімді туынды қаржылық құралдары	312		
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелері	313		
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	314		
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері	315		
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	316		
Қызметкерлерге берілетін сыйақылар	317		
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	318		
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	319		
Мемлекеттік субсидиялар	320		
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	321	776 554	787 928
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310 жолдан 316 жолды қоса алғанда сомасы)	400	776 554	787 928
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	106 600	106 600
Эмиссиялық кіріс	411		
Сатып алынған меншікті үлес құралдары	412		
Резервтер	413		
Бөлінбеген пайда (өтелмеген залал)	414	(37 972)	(24 353)
	415		
Негізгі ұйымның меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410 жолдан 414 жолды қоса алғанда сомасы)	420	68 628	82 247
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421		
Барлығы капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	68 628	82 247
Баланс (300 жол +301 жол+400 жол + 500 жол)		1 531 720	874 069

Басшы: Мукина Батима Куанышқызы

(тегі, аты-жөні)

Бас бухгалтер: Махмбетжанова Ляззат Шахмардановна

(тегі, аты-жөні)

Мордін орыс

60240029125

(қолы)

(қолы)

Пайда мен залалдар туралы есеп

Индекс №2-ПЗЕ

Мерзімдік жылдық

Ұсынады: қаржылық жылдың нәтижелері бойынша бұқаралық мүдденің ұйымдары

Қайда ұсынылады: бағдармалық қпмсыздындыру көмегімен электронды нұсқада депозитарийінде

Ұсыну мерзімі: Есептілік жылдан кейін келетін жылдан соң, жыл сайын 31 тамыз

Ұйымның аталуы: «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам

2019 жылдың 31 желтоқсандағы қалпы бойынша

мың. теңге

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдағы кезеңге
Түсім	010	142 057	173 961
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	87 739	65 898
Жалпы пайда (010 жол – 011 жол)	012	54 319	108 063
Сату бойынша шығыстар	013		
Әкімшілік шығыстар	014	89 841	80 653
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012 жолдан 016 жолды қоса алғанда)	020	(35 522)	27 410
Қаржылық кірістер	021	12 553	28 123
Қаржылық шығыстар	022		
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023		
Өзге кірістер	024	12 872	1 000
Өзге шығыстар	025	3 155	76 656
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020-жолдан 025-жолды қоса алғанда)	100	(13 252)	(20 123)
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) (кірістер +))	101	(367)	(2 034)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100 жол - 101 жол)	200	(13 619)	(22 157)
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201		
Мыналарға қатысты бір жылғы пайда: (200 жол + 201 жол):	300	(13 619)	(22 157)
негізгі ұйымның меншік иелері			
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі			
Өзге де жиынтық пайда (410 жолдан 420 жолды қоса алғанда сомасы):	400		
оның ішінде:			
өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған борыш қаржылық құралдарды қайта бағалау	410		
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	411		
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы мөлшерлемесін өзгеру әсері	412		
Ақша ағындарын хеджирлеу	413		
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	414		
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415		
Өзге де жиынтық пайданың өзге де құрауыштары	416		
Пайда (залал) құрамында кері сыныптау кезіндегі түзету	417		
өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	418		
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергендегі) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктелген өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (410-жолдан бастап 418-жолды қоса	420		

Handwritten signature in blue ink.

алғанда сомасы)			
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431		
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	432		
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	433		
өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	434		
өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған үлестік қаржылық құралдарды қайта бағалау	435		
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (431-жолдан бастап 435-жолды қоса алғандағы сомасы)	440		
Жалпы жиынтық пайда (300 жол + 400 жол)	500	(13 619)	(22 157)
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық пайда:			
негізгі ұйымның меншік иелері			
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі			
Акцияға арналған пайда:	600		
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен			
тоқтатылған қызметтен			
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
жалғасатын қызметтен			
тоқтатылған қызметтен			

Басшы: Мүкина Батима Қуанышқызы

(тегі, аты-жөні)

Бас бухгалтер: Маханбетжапова Ляззат Шахмардановна

(тегі, аты-жөні)

Мөрдің орны

(КОЛЫ)
(КОЛЫ)

52 88

Индекс 3 АҚҚ-Т
Мерзімдік жылдық

Ұсынады: қаржылық жылдың нәтижелері бойынша бұқаралық мүдденің ұйымдары
Қайда ұсынылады: бағдармалық қпмсыздындыру көмегімен электронды нұсқада депозитарийінде
Ұсыну мерзімі: Есептілік жылдан кейін келетін жылдан соң, жыл сайын 31 тамыз
Ұйымның аталуы: «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам

01.01.2019 - 31.12.2019 аралығы бойынша
Ақшалай қаражат қозғалысы туралы есеп(тура әдіс)

мың. теңге			
Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдағы кезең үшін
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 жолдан 016 жолды қоса алғанда сомасы)	010	3 755 163	1 308 136
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	011	115 359	142 032
өзге де табыс	012	3 532 302	1 139 410
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	43 745	-
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	10 670	-
өзге де түсімдер	016	53 087	26 694
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (021 жолдан 027 жолды қоса алғанда сомасы)	020	3 605 384	1 293 480
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	40 169	32 276
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	989	12 549
еңбек ақыны төлеу бойынша төлемдер	023	99 584	75 535
сыйақы төлемдері	024		
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025		
бюджетке табыс салығы мен басқа да төлемдер	026	47 663	46 072
өзге де төлемдер	027	3 416 980	1 127 048
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол - 020 жол)	030	149 779	14 656
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 жолдан 052 жолды қоса алғанда сомасы)	040		
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	041		
материалдық емес активтерді өткізу	042		
өзге де ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043		
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын өткізу	044		
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045		
еншілес ұйымдарды бақылау кезінде шеккен зияндарды өтеу	046		
	047		
өзге де қаржы активтерін өткізу	048		
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	049		

алынған дивидендтер	050		
алынған сыйақылар	051		
өзге түсімдер	052		
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (061 жолдан 071 жолды қоса алғанда сомасы)	060	5 583	1 200
оның ішінде:			
негізгі қаражатты сатып алу	061	5 583	1 200
материалдық емес активтерді сатып алу	062		
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063		
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын сатып алу	064		
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065		
еншілес ұйымдарға бақылауды алу	066		
ақша салымдарын орналастыру	067		
сыйақы төлемдері	068		
өзге қаржы активтерін алу	069		
қарыз беру	070		
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	071		
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	072		
өзге төлемдер	073		
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол – 060 жол)	080	(5 583)	(1 200)
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 жолдан 094 жолды қоса алғанда сомасы)	090		
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091		
қарыздар алу	092		
алынған сыйақылар	093		
өзге түсімдер	094		
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (101 жолдан 105 жолды қоса алғанда сомасы)	100		
оның ішінде:			
қарыздарды өтеу	101		
сыйақы төлеу	102		
дивидендтерді төлеу	103		
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104		
өзге кетулер	105		
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110		
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120		
5. Ақша қаражаты мен олардың баламаларының баланстық құнындағы өзгерістер әсері	130		
6. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол +/- 120 жол +/- 130 жол)	140	144 196	13 456
7. Есепті кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	150	39 328	25 872
8. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	160	183 524	39 328

Басшы: Мүкина Батима Қуанышқызы

(тегі, аты-жөні)

Бас бухгалтер: Махаббетжанова Ляззат Шахмардановна

(тегі, аты-жөні)

Мердіні орны

(қолы)

 (қолы)

(қолы) (қолы)

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

Индекс 4 КӨЕ
Мерзімдік жылдық
Ұсынады: қаржылық жылдың нәтижелері бойынша бұқаралық мүдденің ұйымдары
Қайда ұсынылады: бағдармалық қимсыздындыру көмегімен электронды нұсқада депозитарийінде
Ұсыну мерзімі: Есептілік жылдан кейін келетін жылдан соң, жыл сайын 31 тамыз
Ұйымның атауы: «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам
2019 жылдың 31 желтоқсандағы қалпы бойынша

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы					Бакыламайты н меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссия лық кіріс	Сатып алынған, меншік үлестік құралдар	Бөлінбеген пайда			
Алдағы жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо	010	106 600			(2 196)			104 404
Есеп саясатындағы өзгеріс	011							
Қайта есептелген сальдо (010 жол +/- 011 жол)	100	106 600			(2 196)			104 404
Жалпы жиынтық кіріс барлығы (210 жол + 220 жол):	200				(22 157)			(22 157)
Бір жылдағы пайда (зала)	210				(22 157)			(22 157)

МҮН. ТЕНГЕ

(Handwritten signature)

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПКЕ ЕСКЕРТПЕ

1. Жалпы ақпарат

Орталықтың толық аталуы:

мемлекеттік тілде - «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам;

орыс тілінде- некоммерческое акционерное общество «Центр поддержки гражданских инициатив»;

«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» Коммерциялық Емес Акционерлік Қоғамның Қазақстан Республикасының заңдамасына сәйкес, «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы Заңына және «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 1 наурыздағы Заңына, сондай-ақ 31 желтоқсан Қазақстан Республика Үкіметінің қаулысына сәйкес құрылған заңды тұлға 2015ж. №1192 «Үкіметтік емес ұйымдарды гранттық қаржыландырудың кейбір мәселелері туралы» тіркелген.

«Үкіметтік емес ұйымдарды гранттық қаржыландырудың кейбір мәселері туралы» Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы №1192 қаулысына сәйкес, Қоғам жарғылық капиталына 100% қатысуымен құрылған және үкіметтік емес ұйымдарды гранттық қаржыландыру саласындағы оператор ретінде тағайындалады.

Қоғамның жарғылық капиталы Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Тілдерді дамыту және әлеуметтік-саяси жұмыстар комитетінің республикалық меншік қаражаты есебінен құрылған.

Құрылтай құжаттарын сәйкес, Қоғамның жарғылық капиталы 106 600мың теңгені құрайды және бір акцияға 1000 теңге номиналдық құны бар 106 600 дана қарапайым акциядан тұрады.

Бастапқы мемлекеттік тіркелімнің мерзімі: 2016 жылдың 25 ақпаны, Нұр-Сұлтан қаласының Әділет департаментінің әділет органдарында өтті

Бизнес-сәйкестендіргіш номер БСН: 160 240 029 125

Қоғам кеңсесі: Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Есіл ауданы, Мәңгілік ел даңғылы 20/1 үйде, 7 қабатта орналасқан.

Орталықтың негізгі мәні ретінде үкіметтік емес ұйымдарға мемлекеттік және мемлекеттік емес гранттар беру, олардың іске асырылуына мониторингті жүзеге асыру болып табылады.

Орталық қызметінің түрлері болып;

1) Қазақстан Республикасының үкіметтік емес ұйымдарына бөлінетін қаражат бойынша мәліметтерді жинақтау және талдау;

2) үкіметтік емес ұйымдар арқылы мемлекеттік және мемлекеттік емес гранттардың іске асырылу тиімділігіне мониторинг жүргізу және бағалау;

3) мемлекеттік және мемлекеттік емес гранттарды қалыптастыратын және іске асыратын мемлекеттік органдарға ақпараттық, консультациялық, әдістемелік қолдау көрсету;

4) қазақстандық үкіметтік емес ұйымдардың қызметі туралы мәліметтер базасын қалыптастыру және маңызды ету;

- 5) әлеуметтік саланы дамытудың өзекті мәселелерін шешуге азаматтық қоғам институттарының әлеуетін тарту;
- 6) қоғамдық бақылауды дамытудың мақсатында гранттарды іске асырылуының барысында мониторинг жүргізу үшін сарапшыларды тарту;
- 7) гранттарды беру тетігін жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл саласында уәкілетті органға енгізу;
- 8) гранттарды іске асыру бойынша ақпаратты өз интернет-ресурсында орналастыру;
- 9) өз қызметінің нәтижелері туралы жыл сайынғы усепті уәкілетті органға ұсыну, сонымен қатар аталған есепті өзінің интернет-ресурсында орналастыру болып табылады.

Орталықтың органдары мыналар:

- Жоғары орган- Жалғыз акционер;
- Басқару органы-Директор Кеңесі;
- Атқарушы орган-Басқарма;
- Орталықтың қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыратын орган-Ішкі аудит қызметі.

Барлық зерттелетін аудиторлық кезеңде қаржы-шаруашылық қызметіне жауапты болған:

Басшы – Мукина Батима Кунышқызы. (Бұйрық №2 - жбу 08.01. 2020 г).

Бас бухгалтер – Маханбетжанова Ляззат Шахмардановна. (Бұйрық №04/5-43 15.08.2017 ж.).

Бас бухгалтер – Сарсенбаева Алия Малгаждаровна (Бұйрық №04/5-33 л/с 18.05.2020ж.).

2. Қаржылық есептілікті дайындау негізі

Осы қаржылық есептілік 01.01.2019 жылдан 31.12.2019 жылға дейінгі кезеңде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің № 665 бұйрығына негізінде, 01.06.2019 жылдан бастап «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғамының есептері, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалды. Осы қаржылық есептіліктегі барлық мәндер арнайы келісілген жағдайларды қоспағанда, мыңға дейін дөңгелектенеді.

(a) Сәйкестік туралы мәлімдеме

Осы қаржылық есептілік Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттары жөніндегі комитет жариялаған Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттарына (ХҚЕС және ХҚЕСК түсіндірмелерімен бірге) сәйкес дайындалды. Осы стандарттар ХҚЕС бойынша қаржылық есептіліктерін әзірлейтін компанияларға қолданылады.

ХҚЕС және Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттары жөніндегі комитет әзірлеген, бірақ күшіне енбеген түсіндірмелерді кәсіпорын мерзімнен бұрын қолданбады.

(b) үздіксіз қызмет принципі

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік қарапайым шаруашылық қызмет барысында активтерді сату мен міндеттемелерді өтеуді білдіретін Қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру негізінде дайындалды. «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы»

комерциялық емес акционерлік қоғам өз активтерін сату және операциялар жүргізу қабілеті болашақта Қазақстандағы ағымдағы және болашақ экономикалық жағдайлардың Елеулі ықпалына ұшырауы мүмкін.

Осы қаржылық есептілікте кәсіпорын Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдауға сәйкес қызметін жалғастыруға мүмкіндігі болмаса, талап етілетін түзетулер болмайды.

(с) Функционалдық валюта және есептілікті ұсыну валютасы

Қазақстанның ұлттық валютасы саналатын қазақстан теңгесі Кәсіпорын үшін өлшеу валютасы және ХҚЕС-ке сәйкес осы қаржылық есептілікті әзірлеу кезінде қолданылатын валюта болып табылады. Барлық ақпарат мың теңге күйінде көрсетілген.

(d) шетел валютасын қайта есептеу

Шетел валютасындағы операциялар бастапқыда операция күніне қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада есепке алынады. Шетел валютасында көрсетілген ақша активтері мен міндеттемелер есепті күнге қолданыстағы функционалдық валюта бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмалар пайда мен шығындар туралы есепке енгізіледі.

3. Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу

Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданылған есеп саясатының негізгі қағидаттары төменде баяндалған. Есеп саясатының мұндай қағидаттары барлық ұсынылған кезеңдерге дәйекті түрде қолданылды.

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қолдану

2019 жылы жаңа және қайта қаралған стандарттар мен түсініктемелер күшіне енді:

- 15 ҚЕХС (IFRS) "сатып алушылармен шарттар бойынша түсім".

Стандарт түсім қандай сомада және қашан танылуы тиіс екендігін анықтау үшін негіз қалаушы қағидаттарды белгілейді. Стандарт түсімді тану жөніндегі қолданыстағы басшылықты, оның ішінде ХҚЕС (IAS) 18 "түсім", ХҚЕС (IAS) 11 "құрылысқа арналған шарттар" және тиісті түсіндірмелерді алмастырады. Сәйкес ХҚЕС (IFRS) 15 түсім танылады кезде сатып алушы бақылауды тауарлармен немесе қызметтермен. Белгілі бір уақыт сәтінде немесе уақыт бойы бақылауды берудің уақытша шеңберін анықтау пайымдауды қолдануды талап етеді.

Көшудің осы әдісіне сәйкес стандарт оны бастапқы қолданудың осы күнгі барлық шарттарға не осы күні орындалмайтын шарттарға ғана қолданылуы мүмкін.

Бастапқы қолдану күніне сатып алушылармен орындалмаған шарттарды талдау жаңа стандартты қолдануға байланысты өзгерістер РМК ШЖҚ қаржылық есептілігіне Елеулі сандық әсер етпейтінін көрсетті.

Талдау көрсеткендей, жаңа стандарт қолданумен байланысты емес елеулі өзгерістер орындалмаған шарттардың бастапқы сатып алушылармен қолдану күніне қаржылық есептілігіне әсерін тигізді сандық ҰАҚ.

- ХҚЕС түсіндіру (IFRIC) 23 "пайдаға салынатын салықты есептеу ережесін қатысты түрлаусыздық"

ХҚЕС түсіндіру (IFRIC) 23 "қатысты тұрлаусыздық пайдаға салынатын салықты есептеу ережесін түсіндіру" пайдаға салынатын салық (IAS) 12 ХҚЕС қолдану түсініктемелерді белгісіздік бар болуы жағдайында қатысты салықтарды есепке алу тәртібін қарайды, бұл әсер етеді "табысқа салынатын салыққа". Салықтар немесе алымдар ХҚЕС-ке (IAS) 12 қолдану саласына қатысы жоқтығын түсіндіру қолданылмайды, олар жоқ болса және айыппұлдар проценттер қатысты талаптарды, сондай-ақ салық түсініктемелермен байланысты. Атап айтқанда, мынадай мәселелерді түсіндіруді ұйымдастыру, ұйым ретінде қарайды ма деп түсіндіреді салық салынатын пайдасын айқындайды (салық шығын), пайдаланылмаған салық залалдары бөлек салық түсініктемені анықталмаған салық базасын пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және салық ставкасын; Әрбір ұйым ретінде қарауға салықтық түсініктемені бірге белгісіз бір немесе бірнеше жеке-жеке немесе басқа да қоғам мен жағдаяттарды қарайды ма белгісіз өзгерістер анықтайды және алдын ала болжауға мүмкіндік беретін рұқсат нәтижесі жоғары тұрған салық түсініктемелермен тәсіл белгісіздік пайдаланады. Бұл қоғамның қаржылық есептілігіне әсерін еткен жоқ түсіндіру

- ХҚЕС-ке (IAS) 28 - "ұйымдастыру және ұзақ мерзімді салымдар ассоциацияланған бірлескен қоғам" түзетулері.

- ХҚЕС-ке (IAS) 12 "табысқа салынатын салық"

Түсіндіреді, бұл көбіне немесе оқиғаларға байланысты пайда болатын дивидендтерге қатысты түзетулер салықтық салдарларға өткені операциялармен распределяемую қарағанда меншік иелері арасындағы бөлулермен шығарды. Демек, ұйым тануы тиіс өзге де жиынтық кіріс немесе пайда немесе залал құрамында салықтық салдарларға дивидендтерге қатысты болатынына қарай, өз капиталының, онда мұндай операцияның немесе оқиғаның бастапқыда өткен ұйым деп таныды.

Осы түзетулер оларды қолдануға тиіс деп танылған салық салдарларға ерте басталған күнгі салыстырмалы кезеңінің ең алғаш келгенде ұйымдастыру қолдану дивидендтерге қатысты немесе осы күннен кейін.

Қоғамның қаржылық есептілігіне әсерін еткен жоқ, себебі қолданыстағы саясаты түзетулер оларды қолдануды қоғам талаптарына сәйкес келеді

- ХҚЕС-ке (IAS) 23 "қарыз алу бойынша шығындар"

Түзетулер ескерілуі тиіс, бұл ұйым ортақ мақсаттар үшін арнайы арналған заемдар құрамында активті сатып алу сапасын анықтауатын түсіндіреді алынған қарыздар болғанда, іс жүзінде осы активтің мақсаты бойынша пайдалану а дайындау үшін қажетті барлық жұмыстар аяқталды немесе сату.

Ұйым осы түзетулер бойынша шығындарды қатысты қолдануға тиіс, онда ұйым, немесе осы күннен кейін алғаш рет осы түзетулер жылдық есепті кезеңнің басталу күнін кеткен қарыз алу үшін қолданады. Өйткені қолданыстағы саясаты түзетулер оларды қолдану талаптарына сәйкес келеді, қоғамның қаржылық есептілігіне әсерін еткен жоқ сияқты.

Қаржы құралдары

Қаржы құралдары әділ құны немесе амортизацияланған құны бойынша олардың жіктелуіне байланысты көрсетіледі. Кәсіпорын қаржылық активтер мен міндеттемелерді оларды бастапқы тану кезінде жіктейді.

Ақшалай қаражат

Ақшалай қаражат және олардың баламалары банк есеп-шоттарындағы және депозиттерде жатқан ақшалай қаражатты қамтиды, олардың құны құбылудың елеуді тәуекелдеріне тәуелді емес және өздерінің атаулы құны бойынша көрсетіледі.

Сауда және өзге де дебиторлық берешек

Сауда және өзге де дебиторлық берешек сомалары бойынша төлеуге берілетін шоттардың құнсыздану резервінің дебиторлық берешекті шегере отырып, осы көрмеге қойылған ескеріледі.

Құнсыздану резерві сауда және өзге де дебиторлық берешектегі кезде қалыптастырылады бар екеніне куәлік алуға бастапқы дебиторлық берешек талаптарына сәйкес толық көлемде объективті "ҰАҚ ЦПГИ" тиесілі соманы алмайды.

Резерв сомасы болып табылатын өтелетін құны арасындағы айырмадан баланстық құны мен күтілетін ақша қаражатының қозғалысына дисконттаған ағымдағы құны болып табылады, рыноктағы проценттік ставканы ұқсас бойынша жоспарланады. Активтің теңгерімдік құны төмендейді, залал сомасы резерв шотын қолдану есебінен және пайдалар мен шығындар туралы есепте танылады.

Шот бойынша дебиторлық берешекті алу мүмкін емес болып табылады, ол кезде резервті сауда және басқа да дебиторлық берешекті есептен шығарады. Есептен шығарылған сомаларын кейіннен қалпына келтіру Бұрын пайдалар мен шығындар туралы есепте есепке жатқызылады.

Күмәнді дебиторлық берешекті есепке алу

Күмәнді дебиторлық берешекті орын алуы мүмкін, тауарларды сату кезіндегі көрсетілетін қызметтерді кредитке алғанда.

Егер, ол қоғамның бағалауы ықтимал күмәнді дебиторлық берешек болса және бухгалтерлік есеп шоттарында көрсетіледі. Күмәнді талаптар бойынша таза табыстың айырылу, азаю шығыстары есебінің арқылы табыс деп танылады.

Қоғамның қандай шоттар жасау сәтіндегі мүмкін болмауына байланысты алдын ала төленген қаржы есептілігін, сондай-ақ дебиторлық берешекті сәйкестікті әдісін сақтау мақсатында болады қоғам жыл сайын есепті кезеңнің соңындағы түгендеу жүргізеді (жыл). Құжаттық тексеру жолымен сатып алушылармен есеп айырысуды түгендеу комиссиясы, есеп беретін тұлғалар қоғамның қызметкерлері мен негізділігін дебиторлық берешек сомасын қоса алғанда, ол бойынша талап қою мерзімі өтіп кетсе және басқа да дебиторлары дебиторлық берешек сомаларын дұрыстығын тексереді. Дебиторлық берешек түгендеу жүргізу кезінде оның пайда болу себептері белгіленеді, алу және оны өтеу үшін қабылдаған шаралар тексеріледі немесе жұмысты растайтын басқа да құжаттар немесе ұрылар шындық салыстырып тексеру актілері дебиторлармен.

Ақысын төлеу мерзімдері бойынша дебиторлық берешекті есептеу дісі

Бұл әдіс таза бухгалтерлік дебиторлық берешек қалдығы негізделген. Алдыңғы пайызын айқындау үшін деректерді пайдалануда болжамды күмәнді дебиторлық берешекті. Дебиторлық берешекті бағалау болып таза құны ақшалай соманы алуына әдісін негізі - күтілетін.

Күмәнді талаптар талап етілетін қалдығы санау кезінде резервті қоғам мынадай ставкалары қолданылады:

Берешекті кұру мерзімдері	0-90 күн аралығы	90-180 күн аралығы	180-360 күн аралығы	360 күннен кейін 2 жылға дейін	2-3 жыл аралығында	3 жылдан ұзақ	Күмәнді берешектер бойынша резервтің жиыны
Дебитордың аталуы	0%	15%	30%	50%	100%	100%	
Білім беру мерзімдері бойынша жиыны	-	-	-	-	-	-	

Сауда және өзге де дебиторлық берешек сомалары бойынша төлеуге берілетін шоттардың құнсыздану резервінің дебиторлық берешекті шегере отырып, осы көрмеге қойылған ескеріледі.

Құнсыздану резерві сауда және өзге де дебиторлық берешектегі бар екеніне куәлік алу шарттарына сәйкес толық көлемде бастапқы кезде қалыптастырылады қоғамның объективті дебиторлық берешекті тиесілі соманы алмайды.

Резерв сомасы болып табылатын өтелетін құны арасындағы айырмадан баланстық құны мен күтілетін ақша қаражатының қозғалысына дисконттаған ағымдағы құны болып табылады, рыноктағы проценттік ставканы ұқсас бойынша жоспарланады. Активтің теңгерімдік құны төмендейді, залал сомасы резерв шотын қолдану есебінен және пайдалар мен шығындар туралы есепте танылады.

Шот бойынша дебиторлық берешекті алу мүмкін емес болып табылады, ол кезде резервті сауда және басқа да дебиторлық берешекті есептен шығарады. Есептен шығарылған сомаларын кейіннен қалпына келтіру Бұрын пайдалар мен шығындар туралы есепте есепке жатқызылады.

Есеп айырысу есебі бойынша есеп беруі

Қызметкерлердің берешегі және басқа да адамдардың қоғам 1251 "қысқа мерзімді дебиторлық берешек сомасына" шотында есепке алынады. Қызметкерлерге берілген қарыздар бойынша есеп айырысу бойынша есеп беретін адамдар бұл шотында бар материалдық залалдың бойынша есепке алуды жүргізеді.

Қызметкерлерге, сондай-ақ іссапарлар бойынша шығыстар сомалары есеп беретін берілетін ақшалай алғытөлем болып табылады. Қоғамда есеп беретін тұлғалар есеп айырысулар кезінде орын алуы мүмкін:

- ТМҚ сатып алу (қосалқы бөлшектер, отын қоры, кеңсе тауарларын);
- көлік құралдарын жөндеу мен оргтехниканың ақы төлеу;

Республикасының аумағы бойынша - іссапарлар бойынша шығындарды төлеу және одан тыс жерлерде;

- өкілдік шығыстарды төлеу;
- Қызметкерлердің берешегі (қарыздар және басқа да берешек);
- материалдық залал өтеуге жатқызылған кінәлі адамдарға;
- өзге де шығыстар.

Қоғам қызметкеріне бұрын алынған аванстарға емес мерзімде сағ. есіп берген есебіне акша беру жүргізілмейді.

Шаруашылық жағынан операциялық шығыстар

Шаруашылық жағынан операциялық арналған шығыстар шотына аудару жолымен карталар қоғам қызметкеріне арналған әрбір нақты жағдайда өтінім негізінде қоғамның басшысы белгілейтін мөлшерде подотчет қызметкерге беріледі, ызметтік жазбаны нұсқаулығы.

Құжаттық растамасы тауарлар сатып алу немесе қызмет көрсетуге ақы төлеу Қазыналық кассалық чек немесе заңды тұлғалардан тауарлық чек, квитанция қолма-қол есеп айырысу кассалық кіріс ордеріне берілетін шот-фактура болып табылады.

Өкілдік шығыстар

Өкілдік шығыстардың тізбесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен белгіленеді.

Өкілдік шығыстардың ресімдеу, шығыстардың сметасы мен іс-шаралар жоспарының бұйрығының негізінде жүзеге асырылады.

Өкілдік шығындарды қоғам жатқызу заңдылығы үшін шығыстарға ресімдейді:

- Жалпы өкілдік шығыстардың сметасын;

жауапты қолма-қол ақша алуға құқығы бар адамның есебін бекіту туралы бұйрыққа арналған өкілдік шығыстар;

іс-шаралар өткізуге арналған шығыстар сметасын;

іскерлік кездесу өткізу күні мен орнын көрсететін құжаттар келу мақсаты мүшелерінің нақты шығындар мақсаты, құрамы және олардың шамасы келген кездесулер, ҮЕҰ, бағдарлама (қабылдаған);

- өкілдік шығыстар бойынша шығыстар сметасының орындалуы бойынша есепті.

Іссапар шығыстарын есепке алу

Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен ережелерімен реттеледі және есеп беретін адамдар іссапарлар бойынша есеп айырысулар қызметкерлерінің Қызметтік іссапарлар

Қызметкерді іссапарға жіберу басшысының бұйрығымен ресімделеді, онда қоғамның немесе уәкілетті тұлғалар анықталды:

- іссапардың мақсаты;

- орын іссапарларға;

- болу мерзімі;

- демалыс күндері жұмыс қажеттілігі;

Бұйрыққа дайындалады: Қызметтік жазба іссапар, іссапар шығыстарын есептеу қажеттігі туралы және іссапар куәлігі.

Іссапар куәлігі уәкілеттік берілген адам қоғамның басшысының бұйрығы бойынша жазылады.

Іссапардан оралғаннан кейін қызметкер 5 (бес) жұмыс күні ішінде қоғамның жұмсалған ақша қаражаты туралы аванстық есеп көрсетуі тиіс.

Қызметкерге шығарылады немесе жетіспеуі өтелуі тиіс шығыстардың жалпы сомасы айқындалады, осы артық жұмсау бойынша қалдық Аванстық есепке есептеледі.

Шығыстардың орындылығын басшысы немесе уәкілетті тұлға қоғамның расталады аванстық есепте.

Аванстық есеп қызметкері айқындайтын құжат бастапқы білдіреді Ақтау жүргізілген шығыстар.

Тәртіппен аванстық есепке қоса берілетін құжаттар нөмірленеді олардың жазбалары, есеп беретін тұлға есебінде. Сол есебінде қабылдаған жазылады, шығыстар сомасы есепке алу.

Қоғам немесе уәкілетті басшысы бекітеді толық тексерілген есептерді бекітеді;

Шағымдар бойынша есеп айырылысу есебі.

Кредитордың борышкерге ерікті түрде дауды реттеу туралы оның мүліктік құқықтары мен мүдделерін бұзуға байланысты шағым жазбаша түрде талабын жаза алады. 1272 "Шағымдар бойынша есеп айырылысу есебі" байланысты пайда болған шарттардың жағдайлары бұзылған және орындалмаған үшін тиісті талаптар бойынша есептер талаптары қоғамдық шотында ескеріледі.

Қорлар

Қорларды есептеу ХБЕС(IAS) 2 "қорлар"сәйкес ұйымдастырылады.

Шағылысу, сондай-ақ бухгалтерлік есеп шоттарында бастапқы қоры көрінісі бастапқы құжаттарды кейіннен тиісті қозғалыс болған кезде ғана жол беріледі. Бастапқы құжаттар қоры бар операциялар жасалған күннен кешіктірмей қосалқы қорлардың қозғалысы демеу жасалады.

Нақты жаңадан сатып алынған кіріске алынады қорлары жөнінде шешім қабылданды. Барлық шығындар нақты өзіндік құны сатып алуға, қайта өңдеуді және басқа да шығындар олардың орналасқан орнына дейін жеткізу үшін тартылған қамтиды және жай-күйін осы қорлар

Олардың пайда болу кезеңінде енгізілмейді және нақты өзіндік құны шығыстар болып танылады:

- шикізат, жұмсаған нормативтен тыс еңбек немесе өзге де өндірістік шығын;
- келесі кезеңіне көшу үшін, егер тек олар өндірістік процесте оның сақтауға жұмсалатын шығынды қажет емес;
- үстеме шығындар, олар осы орналасу орнын және жеткізумен байланысты емес - әкімшілік қорларды олардың жай-күйін;
- сатуға арналған шығындар.

Берілген аванстар және өзге де ағымдағы активтер.

Аванс ретінде танылады және өзге де айналым қаражаты есебінен жүзеге асырылатын тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді жеткізу бойынша есептелетін необоротных немесе алдын ала тергеу туралы шешім қабылданды.

Құнсыздану резервінің аванс көрсетіледі немесе алдын ала шегергенде бастапқы құны бойынша белгіленеді.

Негізгі құралдарды жеткізу алдын ала есебіне жеткізушілер внеоборотных құрамында көрсетіледі.

Алдын ала айналым қорлары активтерінің құрамында көрсетіледі немесе қызмет көрсету есебінен төленетін алдағы

Қаржыландыру бойынша шығыстар

Қаржыландыру бойынша шығыстар қарыздар бойынша пайыздық шығыстарды, жер қойнауын пайдалануға арналған келісім-шарттарға және т.б. байланысты қаржылық міндеттемелер мен міндеттемелер бойынша дисконт амортизациясына байланысты пайыздық шығыстарды қамтиды.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Кәсіпорын активтерді немесе активтер топтарын оқиға немесе мән-жайлардағы өзгерістер активтің ағымдағы құнының өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда құнсыздану мәніне бағалайды. Жекелеген активтер құнсыздануды бағалау мақсаттары үшін, негізінен басқа активтер топтары генерациялайтын ақша ағындарынан тәуелсіз, сәйкестендірілетін ақша ағындары бар ең төмен деңгейде топтастырылады. Егер құнсызданудың мұндай көрсеткіштері бар болса немесе активтер тобын жыл сайын құнсыздануға тестілеу талап етілетін болса, кәсіпорын активтің өтелетін құнын бағалауды жүзеге асырады. Активтер тобының өтелетін құны оны өткізуге арналған шығыстарды және оны пайдалану құнын шегергендегі әділ құнның ең үлкені болып табылады.

Құнын бағалау кезінде, күтілген акша ағымдарының қауіпін түзетуге, арнайы активті группалар сипаттамасы және ағымдағы баға құнына дисконтау, салықтың мөлшерін дисконтауда нарықтық құнын бағалайтын уакытша акша көрсеткіші.

Әр есептік күні бағаланған жағдайда қандайда бір индекаторлар залалдардың азаюын, бұрыннан қарағанда көп болдырмауын және азаюын көрсетсе. Ондай индикаторлар болса төлеу құны бағаланады. Бұрыннан белгілі құнсызданудың залалы бағада болған өзгерістер бойынша, активтың соңғы залалдың құнсыздануына байланысты өзгеріс. Ағымдағы баға активти арттыру оның төленетін құнына дейін.

Алдындығы уақытта құнсызданудан залал болмаса анықталған тозу шегергенде немесе амортизация бағаны арттырғанда ағымдағы бағаны жоғарлатпайды.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар бастапқы құнынан жинақталған тозуды және құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып бойынша ескеріледі. Бастапқы құнға активті сатып алумен тікелей байланысты барлық шығындар енгізіледі.

Егер негізгі құралдар пайдалы пайдаланудың әртүрлі мерзімдері бар бірнеше компоненттерді қамтыса, олар негізгі құралдардың жеке баптары ретінде танылады.

Кейінгі шығындар

Жеке танылатын негізгі құралдар бабының құрамдауышын ауыстыруға арналған келесі шығындар құрамдауыштың баланстық құнының құрамында капиталдандырылады. Басқа кейінгі шығындар бапқа байланысты болашақ экономикалық пайданың ұлғаюына әкеп соқтырғанда ғана капиталдандырылады. Барлық басқа шығындар есепте пайда мен шығындар шеккен шығыстар ретінде көрсетіледі.

Тозу

Тозу пайда мен шығындар туралы есепте көрсетіледі және активтерді пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімдері ішінде тура сызықты әдісті пайдалана отырып есептеледі. Тозу активті сатып алған айдан кейін келетін айдан бастап жиналады. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялардың мақсаттары үшін негізгі құралдар объектілерін пайдаланған жағдайда, негізгі құралдар объектілерінің тозуы барлау активінің құнына капиталдандырылады.

Тозу жарнасын тең мөлшерде есептеу әдісі бойынша жылдық сома және пайдалы мерзімді қызметінің өтелімдік құны негізге алына отырып айқындалады.

Бастапқы баға

Жылдық амортизациясы соммасы = пайдалы мерзімді қызметі

Амортизация нормалары активті пайдалы мерзімінің қызметі негізінде айқындалады.

Негізгі құрал-жабдық объектілерін пайдалану тәжірибесінің ұқсас активтерді пайдалы қызмет мерзімі ескеріле отырып белгіленеді, қоғам үшін болжамды пайдалылық негізге ала отырып, Орталық сайлауда тұрақты түрде комиссиясы бекітеді.

ОЖ объектілерін пайдалануға берілгенде, бұрынғы қолданулар, бұрын сатып алған жағдайдаларда, мерзіміне анықталады:

- ОЖ бойынша берілетін пайдалы қолдану мерзімі белгіленген мерзімге пайдалану үшін жаңа объектілерді, оларды нақты ОЖ қоғам ішінде тең мерзімге бар ұқсас бұрынғы иелері;

сатып алу бойынша - ОЖ пайдалану мерзімі техникалық сипаттамалары, техникалық қауіпсіздік талаптарын ескере отырып белгіленеді және т.б. пайдалы қолдану мерзімі белгісіз

Активті пайдалы қызмет мерзімі қашан ұқсас активтерді пайдалану тәжірибесінің негізінде айқындалады, оның қызметінің мерзімі тиісті техникалық мамандар орнату мүмкін емес мынадай факторларда:

күтілетін қарқынды - активін пайдалану (болжамды қуаты немесе физикалық өнімділігі);

- физикалық тозу тәуелді болатын болжамды жылғы өндірістік факторлардың (ауысым санын осы активке пайдаланатын бағдарламасы жөндеу және қызмет көрсету);

- технологиялық моральдық тозу нәтижесінде:

1) өндірістік процестің өзгерістер немесе жетілдірулерді енгізуге; немесе

2) өзгерістерді немесе өндірілетін өнімге немесе қызметке берілетін активтің нарықтық сұранысқа пайдалана отырып;

- заңды немесе осыған ұқсас пайдалануға шектеулерді активті (мысалы, жалға алу мерзімі, жарамдылық мерзімдері Лицензиялар).

Қоғам пайдалы қолдану мерзімі әр түрлі топтары үшін мынадай негізгі құрал-жабдық объектілерін анықтайды:

Аталуы	мерзімді пайдалы қызмет	Орташа мөлшердегі амортизация
Ғимаратар және құрылымдар	12-50 жыл	8-2
көлік және жабдықтар	3-10 жыл	30-20
Көлік құралдары	9-10 жыл	10
Компьютерлік құралдар	3-4 жыл	30
Көбейткіш- көшіру техникалар	4-5 жыл	25
Қеңсе жиһазы	5-6 жыл	20
Басқада жабдықтар	5-6 жыл	20

Негізгі құрал-жабдық объектілерін пайдалануға беру, қабылдау комиссиясы акт ресімделіп басшылыққа алуға міндетті деп танылған кезде пайдалы қызмет мерзімі байланысты.

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер жиналған тозуы және арзандағанынан туындаған ұтылыстар шегеріліп, өзіндік құнына қарай есептеледі. Тозуы материалдық емес активтердің пайдалы қызмет етуінің толық мерзімі барысында тура сызықты әдіспен есептеледі. Амортизация активтің пайдалануға дайын болу күнінен кейінгі келесі айдан бастап есептеледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет етуінің мерзімі орташа есеппен 1-20 жылға созылады.

Материалдық емес активтерді пайдалы қолдану мерзімі ескере отырып, дербес бағаланады (белгілі немесе белгісіз) қоғам мынадай факторларда:

- болжамды активін пайдалану тәсілі;
- өмірлік циклідік - актив;
- техникалық, технологиялық немесе басқа түрлерінде ескіру;
- тауар шаруашылық саласы, онда тұрақтылығы мен өзгеріс активін пайдалану нәтижесінде алынған тауарлар немесе қызметтер үшін жалпы актив, пайдаланылады;
- бәсекелестерді болжамды іс-әрекеттер;
- қызмет көрсетуді және оны жұмсалатын шығындардың шамасын активті;
- активке бақылауды жүзеге асыру кезеңінің шектеуі мүмкін заңды немесе шарттық ережелер, олар болжамды пайдалы қызмет мерзімі;

активті тиімді пайдалану мерзімі - жылғы мерзімдерін байланысты басқа да активтерді пайдалы қызмет ұйымдары.

Егер активтің немесе материалдық емес активтерді пайдалы қолдану мерзімі шектеулі болса, онда оның ұзақтығын анықтайды, ол қоғам өнім саны арқылы жасауға болады.

Материалдық емес активтерді пайдалы қолдану мерзімі ішінде пайда болатын шарттық міндеттемелерді қолданыс мерзімінен аспауы тиіс, бірақ көрсетілген мерзім осындай құқықтарды немесе өзге де заңды құқықтарына кем болуы мүмкін емес актив пайдалану құқығының қолданылу мерзімі ішінде, егер қоғам жиналады.

Егер заң құқықтары шектеулі мерзімге беріледі, онда мұндай жағдайда материалдық емес активтерді пайдалы қолдану мерзімі кезеңінде ұзартылуы мүмкін қайта жаңару

мүмкін шартымен қоғамның мерзімі қайта жалғастыру үшін елеулі шығындарды талап етілмейді.

Экономикалық, құқықтық факторлары ретінде материалдық емес активті пайдалы қызмет мерзімге да әсер етеді:

активті пайдаланудан болған кезең болашақ экономикалық пайда алады - экономикалық қоғам айқындайды;

бақылау кезеңі - құқықтық факторлары осы пайдаларға қатынау мүмкіндігін шектейді.

Активті тиімді пайдалану мерзімі неғұрлым қысқа осы кезендердің бірі болып табылады. Қоғам әр түрлі түрлеріне арналған материалдық емес активтерді пайдалы қолдану мынадай мерзімдері айқындайды:

Материалдық емес активтердің түрлері	Мерзімді пайдалы қызметі
Гудвилл	амортизацияланбау
програмалық қамтамасыздық	Пайдалы қолдану мерзімі 7 жылдан астам, бірақ ол болжамды
Лицензия	Лицензияның жарамдылық мерзімі
Авторлық құқық	Авторлық құқықтың мерзімі
Басқалары	2-4 жыл

Материалдық емес активтер бойынша амортизациялау жарнасын тең мөлшерде есептеу әдісімен есептеледі, ол активті тиімді пайдалану мерзімі ішінде белгілі бір пайдалы қызмет мерзімі бір қалыпты тұтыну экономикалық тиімділікті көрсетеді.

Жылдық жарнасын тең мөлшерде есептеу әдісі бойынша амортизациялық аударымдардың сомасы және пайдалы қызметі мерзімінің өтелімдік құны негізге алына отырып айқындалады.

Актив пайдалану үшін дайын күйде болған кезден басталады, яғни материалдық емес активті өтемпұл жерінде тұрса және актив үшін қажетті жұмыс істей алмады.

Резервiлер

Кәсіпорының өткен уақыттағы кез-келген оқиғалардың нәтижесінде туындаған заңды немесе ерікті түрде өзіне алған міндеттемелері болған жағдайда ғана резервiлері боп танылады; осы міндеттемелерді реттеу үшін ресурсдың жұмсалуды қажет болатындығының мүмкіндігі зор болған кезде; осы міндеттемелер сомасының сенімді есебі мүмкін болған кезде.

Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек

Сауда және өзге де кредиторлық берешектің әділ құны бойынша міндеттемелер сомасы болып табылатын тауарлар мен қызметтер үшін төленуі тиіс бастапқы құны бойынша есептеледі, ол болашақта алынған шоттың болды ма оған қарамастан қоғамның шығарылды.

Табысты тану

Табыстар алатын болады, бұл кезде қоғам операциямен байланысты экономикалық пайданың ықтималдығы деп танылады және шүбәсіз мүмкін табыс сомасы айқындалады.

Сатуға арналған немесе баждардан және басқа да салықтарды қайтаруды қоспағанда, табыстар алынған қаражатты жеңілдікті әділ құны бойынша бағаланады. Орындалуы тиіс кірістерді тану үшін мынадай ерекше тану критерийлері:

Қызметтер көрсету

Аяқталу сатысында негізге ала отырып қызметтер көрсетуден алған табыстары деп танылады. Жалпы бұл сан арналған әрбір келісімшарт бойынша жұмыстарды аяқтау сатысы проценті ретінде келісілген көлемінің нақты аяқталғаннан негізге алына отырып айқындалады. Шарттың орындалуын пайыз мөлшерінде ғана болатын жағдайларда айқындау мүмкін болмаса, келтірілген шығындарды өтеуге шынайы табыс деп танылады.

Салықтар

Қазақстан Республикасында «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам қызметіне салық салу заңнамалық деңгейде реттеледі. Салықты есептеу үшін негіз ҚР Салық кодексі болып табылады. Салықтар жиынтық шығын туралы есепте жалпы және әкімшілік шығыстардың құрамдас бөлігі және іске асырудың өзіндік құны ретінде енгізілген.

Байланысты тараптар

Осы қаржылық есептіліктің мақсаттары үшін, егер бір Тарап екінші Тарапты бақылауға немесе ол қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдаған кезде екінші Тарапқа елеулі ықпал етуге мүмкіндігі болса немесе кәсіпорынға бірлескен бақылауы болса, Тараптар байланысты деп есептеледі. Тараптар байланысты болып табылатыны туралы мәселені шешу кезінде Тараптардың өзара қарым-қатынасының мазмұны, олардың заңды нысаны ғана емес, назарға алынады.

Меншік иелерімен операциялар

Қатысушылармен байланысты және қатысушылардың атынан әрекет ететін қатысушылармен немесе Тараптармен операциялардан түскен пайда мен шығындар капитал құрамында танылады.

Жұмыскерлерге берілетін сыйақы

Еңбекақыға, зейнетақы қорына және әлеуметтік сақтандыру қорына төленетін жарналарға, төленген жыл сайынғы демалыстар мен ауруханалық демалыстар, сыйлықақылар мен ақшалай емес жеңілдіктер «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам қызметкерлерінің тиісті қызмет көрсетуіне қарай есептеледі. Кәсіпорын белгіленген жарналары бар мемлекеттік Зейнетақы жоспары бойынша төлемдерден тыс зейнетақы немесе осыған ұқсас төлемдерді төлеу бойынша қандай да бір құқықтық немесе қалыптасқан іскери практикадан туындайтын міндеттемелері жоқ.

Кәсіпорын әрбір жұмыскердің еңбек ақысынан жинақтаушы зейнетақы қорларына төлеу үшін 10% мөлшерінде сомаларды ұстап қалады және сол сома кірістер мен шығыстар туралы қаржылық есепте еңбек ақысының шығыны ретінде танылады. Жұмыскерлерінің зейнетақысын қамтуға байланысты Кәсіпорының басқа міндеттемелері жоқ.

4. Маңызды бухгалтерлік пайымдаулар мен бағалар

Қаржылық есептілікті дайындау басшылықтан кірістердің, шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің көрсетілетін сомасына әсер ететін пайымдауларды, бағалауды және жол берулерді әзірледі, сондай-ақ есепті күнге шартты міндеттемелерді ашуды талап етеді. Алайда, болжамдар мен бағалардың белгісіздігі болашақта активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі түзетулер енгізу қажеттілігін тудыруы мүмкін.

Төменде болашақ оқиғаларға, сондай-ақ келесі есепті жыл ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі түзетулер енгізу қажеттілігінің пайда болуының елеулі тәуекелін көтеретін есептік күнгі бағалардың белгісіздігінің өзге де көздеріне қатысты негізгі жорамалдар берілген:

Негізгі құралдардың пайдалы қызмет мерзімі

Амортизация негізгі құралдарға олардың пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде есептеледі. Пайдалы қызмет мерзімі активтер табыс әкелетін кезең басшылығының бағалауы негізінде анықталады.

Активтерді пайдалануды жалғастырудың орындылығы мақсатында пайдалы қызмет мерзімін қайта қарау кезең-кезеңмен жүзеге асырылады.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы

Кәсіпорын өзінің негізгі құралдары мен материалдық емес активтерінің баланстық құнын құнсыздану белгілерін анықтау мәніне тексереді. Ішкі және сыртқы факторларды талдау негізінде басшылық есепті күнге құнсыздану белгілерінің болмауын анықтады.

5. Ақша қаражаты және олардың баламалары (1- нысанның 010- жолы)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Банктегі ақша қаражаты	183 524	39 328
Кассадағы ақша қаражаты	-	-
Қорытынды	183 524	39 328

31 желтоқсан 2019 жыл мен 2018 жылдың ақша қаражаты мен эквиваленттікті қоса алынғандағы:

Мың тенге ҚР бойынша	Рейтинг	31.12.2019	31.12.2018
АҚ «Қазақстанның Халық Банк» р\с № KZ566010111000081583	BB/Тұрақты	162 918	985
АҚ «Қазақстанның Халық Банк» р\с № KZ836010111000081582	BB/Тұрақты	17 771	38 342
АҚ «ForteBank» р\с № KZ2296503F0008020428	B+/Жағымды	2 835	1
Қорытынды		183 524	39 328

Есепті кезеңнің аяғындағы есеп айырысу шотында ақшалай қаражат үстінде "Қазақстан Халық Банкі" АҚ-да тұрақты және несиелік рейтингі агенттігі "АК ForteBank" ВВ /Тұрақты В / Жағымды несиелік рейтингі негізінде S&P Global Ratings.

6. Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (1- нысанның 016-жолы)

Мың теңге	31.12.2019	31.12.2018
Қысқа мерзімдегі дебиторлық берешек	469	265
талап бойынша берешек	2 182	23
Күмәнді талаптар бойынша резерв	-	-
Қорытынды	2 651	288

2019 жылғы 31 желтоқсандағы қысқа мерзімдегі жұмысшылардың берешегі:

Мың, теңге	31.12.2019
Еңбекақы төлеу бойынша берешектері (Аленова С.Т.)	61
Еңбекақы төлеу бойынша берешектері (Мухамеджанова Д.Б.)	18
Еңбекақы төлеу бойынша берешектері (Муханова С.Ч.)	34
Еңбекақы төлеу бойынша берешектері (Рақыш А.С.)	356
Қорытынды	469

31 желтоқсан 2019 жылғы талаптарын қоса алғандағы берешектері:

мың, теңге	31.12.2019
Шартты бұзғаны жағдайда тұрақсыздық айыбы ҚБ «Қоғамдық пікір « институты (Шарт №50 26.03.2019 жыл)	30
Шартты бұзғаны жағдайда тұрақсыздық айыбы ҚБ «Жас қызметкерлер одағы» (Шарт №66 31.05.2019 жыл)	60
Шартты бұзғаны жағдайда тұрақсыздық айыбы ОФ «Халықаралық қайырымдылық қоры «Жанашыр»(Шарт №32 26.03.2019 жыл)	57
Шартты бұзғаны жағдайда тұрақсыздық айыбы ОФ «Халықаралық қайырымдылық қоры «Жанашыр»(Шарт №46 26.03.2019 жыл)	128
Шартты бұзғаны жағдайда тұрақсыздық айыбы ОЮЛ «Альянс волонтеров Казахстана»(Шарт №13 от 26.03.2019 жыл)	6
Шартты бұзғаны жағдайда тұрақсыздық айыбы ОЮЛ «ҮЕҰ Қауымдастығы Ақтөбе облысы» (Шарт №105 от 31.05.2019 жыл)	23
Халықтық қор «Әділет»	1 878
Қорытынды	2 182

7. Ағымдағы табыс салығы (Нысан 1 жол 019)

31 желтоқсан 2019 жыл және 2018 жылдағы ағымдағы табыс салығын қосып есептегенде:

мың ,тенге	31.12.2019	31.12.2018
Төлем көзінен корпоративтік табыс салығы 15%	1883	-
Қорытынды	1883	-

8. Қорлар (Нысан 1 жол 020)

31 желтоқсан 2019 жыл және 2018 жылдың тауар-материальдық қорларды қосқанда

мың ,тенге	31.12.2019	31.12.2018
Шикізат және материалдар	664	2 507
Қорытынды	664	2 507

Қорлар кез келген емес және ол құнсызданған

9. Басқада қысқартылған активтер (нысан 1 жол 022)

31 желтоқсан 2019 жыл және 2018 жылдың басқада қысқа мерзімді активтерін қоса алғанда:

Мың,тенге	31.12.2019	31.12.2018
Басқа қысқартылған актив	375	13
Болашақ мерзімдегі шығындар	508	988
Басқада қысқа мерзімді активтер	519 378	-
Басқада салықтар және басқада бюджетке төленетін міндетті төлемдер	19	219
Қорытынды	520 280	1 220

Қысқа мерзімді берілген аванстар

Төменде берілген соңғы аванстар ұсынылған есепті кезең:

Мың, тенге	31.12.2019
Турабаев Алишер Рысбаевич (Шарт №24 07.10.2019 жыл)	375
Қорытынды	375

Өзге де қысқа мерзімді активтер есепті кезеңді соңында қосты

№ п/п	Контрагенттің атауы	31.12.2019
1	2	3
1.	Зерттеуші Республикалық ғылыми-білім беру орталығы (Шарт №68 от 31.05.2019ж)	5 591
2.	Қоғамдық қоры "Kazbrands" (Шарт №63 от 31.05.2019ж.)	350
3.	Қоғамдық қоры «Право» (Шарт №117 от 01.08.2019ж.	28 860
4.	Қоғамдық қоры «Право» (Шарт №15 от 26.03.2019 ж.)	11 401

1	2	3
5.	ОО "Лига женщин творческой инициативы" (Шарт №1 от 26.03.2019 ж.)	363
6.	ОО "Лига женщин творческой инициативы" (Шарт №91 от 31.05..2019 ж.)	870
7.	ОО "Сообщество молодежных работников" (Шарт №66 от 31.05.2019 ж.)	1 226
8.	ОФ "Вместе с нами" (Шарт №128 от 06.09.2019 ж.)	7 143
9.	ОФ "Международный благотворительный фонд "Жанашыр" (Шарт №32 от 26.03.2019 ж.)	15 663
10.	ОФ "Международный благотворительный фонд "Жанашыр" (Шарт №46 от 26.03.2019 ж.)	4 483
11.	ОФ «Eurasian Expert Council» (Договор №28 от 26.03.2019 ж.)	1 726
12.	ОФ «Eurasian Expert Council» (Шарт №58 от 31.05.2019 ж.)	209 389
13.	ОФ «Информационно-пропагандистский и реабилитационный центр "Акниет" (Шарт №45 от 23.04.2018 г, ДС.№2 от 13.03.2019 ж, ДС №3 от 27.09.19г,ДС №6)	13 277
14.	ОЮЛ "Союз кризисных центров" (Шарт №62 от 31.05.2019ж)	196 633
15.	ОЮЛ в форме ассоциации "Гражданский Альянс Казахстана" (Шарт №53 от 26.03.2019 ж.)	9 860
16.	Учреждение "Социологический ресурсный центр"(Шарт №29 от 26.03.2019 ж.)	3 766
17.	ЧФ "Қорғау-Астана" (Шарт №12 от 26.03.2019ж.)	2 506
18.	ОФ"Десента" (Шарт №27 от 26.03.2019 ж.)	2 051
19.	ОФ"Десента" (Шарт №24 от 26.03.2019ж.)	2 536
20.	ОФ"Десента" (Шарт №23 от 26.03.2019 ж.)	1 603
21.	ОЮЛ "Гражданский Альянс Восточно-Казахстанской обл" (Договор №41 от 26.03.2019 ж.)	80
	Қорытынды:	519 378

10. Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (Нысан 1 жол 117)

31 желтоқсан 2019 жыл мен 2018 жыл кезінде ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек:

Мың,тенге	31.12.2019	31.12.2018
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	814 954	826 328
Қорытынды	814 954	826 328

Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек жазылуы

Мың, тенге	31.12.2019
АҚ «Фонд проблемных кредитов» (Шарт №108 05.09.2018 жыл)	814 954
Қорытынды	814 954

Банктік қызмет көрсету бойынша міндеттемелерді орындамау нәтижесінде пайда 814 954 мың тенге мөлшерінде осы мәселені шешу мақсатында қоғам алдындағы борыш банкі "АҚ Астана" Банктің, банк арасындағы, қоғам және талап ету құқықтарын беру шартына қол қойды "проблемалық кредиттер қоры" АҚ (шарт №108 05.09.2018 жыл).

ХҚЕС 9сәйкес (IFRS) "Қаржы құралдары" өтеу мерзімімен ұзақ мерзімді дебиторлық берешекті қайта жіктелуі, ақшалай қаражаттарын банкте ағымдағы шоттарындағы болған есепті күннен кейін 12 айдан астам.

11.Негізгі қаражат (Нысан 1 жол 121)

а) Бастапқы бағасы

Мың тенге	Көлік және құралдар	Компьютерлер	Басқада қаражаттар	Қорытынды
31 желтоқсан 2018 жылғы бастапқы бағасы		1 371	2 327	3 698
Түсім		4 330	1 042	5 372
Шығыс		(5)	(198)	(203)
31 желтоқсан 2019 жылғы бастапқы бағасы		5 696	3 171	8 867

б) Жинақталған тозу

В тыс.тенге	Көлік және құралдар	Компьютерлер	Басқада қаражаттар	Қорытынды
31 желтоқсан 2018 жылдың жинақтаушы тозу		351	472	823
Аударымдар тозу		1 021	526	1 547
Шығарылулар бойынша тозуы		(5)	(96)	(101)
31 желтоқсан 2019 жылдың жинақтаушы тозу		1 367	902	2 270

в) Балансовая стоимость

Мың тенге	Көлік және құралдар	Компьютерлер	Басқада қаражаттар	Қортыныды
Бастапқы баға		1 371	2 327	3 698
Жинақтаушы тозу		(351)	(472)	823
31 желтоқсан 2018 жылдың қалдық бағасы		1 020	1 855	2 875
Бастапқы бағасы		5 696	3 171	8 867
Жинақтаушы тозу		1 366	904	2 270
31 желтоқсан 2019 жылдың қалдық бағасы		4 330	2 267	6 597

Орталықтың негізгі құралдарына ауыртпалық жоқ.

12. Материалды емес активтер (Нысан 1 жол 125)

31 желтоқсан 2019 жыл мен 2018 жылдың материалдық емес активтарды қоса есептегенде:

а) Бастапқы бағасын

Мың, тенге	Сумма
31 желтоқсан 2018 жылдың бастапқы бағасы	314
Түсім	67
Шығыс	0
31 желтоқсан 2019 жылдың бастапқы бағасы	381

б) Жинақтаушы тозу

Мың, тенге	сома
31 желтоқсан 2018 жылғы жинақталған тозуы	91
Аударымдарың тозуы	57
Шығарылулар бойынша тозуы	0
31 желтоқсан 2019 жылғы жинақталған тозуы	148

в) Баланстық бағасы

Мың, тенге	сома
Бастапқы бағасы	223
Жинақтаушы тозу	57
31 желтоқсан 2018 жылдың қалдық бағасы	166
Бастапқы бағасы	381
Жинақтаушы тозу	148
31 желтоқсан 2019 жылдың қалдық бағасы	233

13. Кейінге қалдырылған салық активтері (Нысан 1 жол 126)

31 желтоқсан 2019 жылдың кейінге қалдырылған салық активтері:

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Кейінге қалдырылған салық активтері	933	1300
Қорытынды	933	1300

14. Сауда және өзге де кредиторлық берешек (Нысан 1 жол 214)

31 желтоқсан 2019 және 2018 жылдың сауда және өзге де кредиторлық берешекті қоса алғанда:

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Кредиторлық берешек өнім берушілерге және мердігерлерге	237	937
Өзге де қысқа мерзімді кредиторлық берешек	44	-
Қорытынды	281	937

Өнім берушілерге және мердігерлерге қысқа мерзімді берешек

Ұсынылған есепті кезеңнің соңындағы төмен өнім берушілер бойынша кредиторлық берешек:

Мың тенге	31.12.2019
АҚ "Казпочта" "Астаналық почта"	38
ТОО "БИТ Астана"	53
Центральная региональная дирекция АҚ "Казахтелеком"	146
ОФ «Eurasian Expert Council»	44
Қорытынды	281

15. Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері (Нысан 1 жол 215)

31 желтоқсанның 2019 жылы мен 2018 жылын қоса есептегендегі қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері:

Мың тенге	31.12.2019	31.12.2018
Қысқа мерзімді қызметкерлерге сыйақылар бойынша резервтер	3 940	1 554
Қорытынды	3 940	1 554

16. Қызметкерлерге сыйақылар (Нысан 1 жол 217)

31 желтоқсанның 2019 және 2018 жылдың қызметкерлер сыйақылары

Мың тенге	31.12.2019	31.12.2018
Қызметкерлерге сыйақылар	-	418
Қорытынды	-	418

17. Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер (Нысан 1 жол 222)

31 желтоқсан 2019 және 2018 жыл аралығындағы қысқа мерзімді міндеттемелер қоса есептегенде:

Мың тенге	31.12.2019	31.12.2018
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	682 293	985
ҚҚС	23	-
Қорытынды	682 316	985

Есепті кезеңнің соңындағы төменде берілген өзге де қысқа мерзімді міндеттемелерін толық жазылуы:

Мың, теңге	31.12.2019
1	2
"Адамгершілік" Қоғамдық қоры	111
"Адырна" ұлттық-этнографиялық бірлестігі" қоғамдық қоры	430
"Жамбыл облысы жастар ұйымдарының Қауымдастығы" ЗТБ	2 179
Корпоративный Фонд "Национальный Дельфийский Комитет"	4 395
Қоғамдық бірлестік "Ақбұлақ"	693
Қоғамдық бірлестік "Ардагер"	1 492
Қоғамдық бірлестік "Береке"	247
Қоғамдық бірлестік "Сенім-Тірек"	314

1	2
Қоғамдық фонд "Алаш мәдениеті"	292
Қоғамдық Фонд "Ұлағатты Жануя"	1 391
ҚБ "Қоғамдық пікір " институты	445
ҚБ "Мангистауское областное общество по защите прав потребителей"	250
ҚБ" Қоғамдастық жастар қызметкерлерінің "	922
ҚБ"Западно-Казахстанское областное общество по защите прав потребителей	308
Қоғамдық бірлестік "Информационно-ресурсный центр"	378
Объединение юридических лиц в форме ассоциации "Гражданский Альянс Казахстана"	25
ОЮЛ" Ассоциация "Гражданский альянс Алматинской области"	178
ОЮЛ" Ассоциация "Гражданский альянс Атырауской области"	139
ОЮЛ" Ассоциация "Гражданский альянс" Жамбылской области	374
ОЮЛ" Ассоциация "Гражданский альянс Карагандинской области	366
РГУ "Министерство информации и общественного развития" Республики Казахстан	659 677
Республикалық қоғамдық бірлестігі " Бірыңғай балалар мен жасөспірімдер ұйымы Жас Ұлан"	3 366
Мекеме "Консультативно-методический центр "Парасат"	2 966
ЧУ "Межрегиональный центр медиации "МИР"	161
Жеке қор қоғамның даму ақпараттық қолдау	1 194
Қорытынды	682 293

Жоғарыда айтылған грантовым құралдарына нәтижесінде пайда болған берешек бойынша 2019 жыл үшін қоғам берешегінің Алдындағы берешек сомасы 659 677 мың теңге - 2019 жыл үшін грантовым құралдарына непредоставленным бойынша есептер бойынша тапсырысшы болады

18. Басқа ұзақ мерзімді міндеттемелер (Нысан 1 жол 321)

31 желтоқсан 2019 жыл және 2018 жылдың басқа ұзақ мерзімді міндеттемелері

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Басқа ұзақ мерзімді міндеттемелер	776 554	787 928
Қорытынды	776 554	787 928

Басқа ұзақ мерзімді міндеттемелердің жазылуы

Мың, тенге	31.12.2019
ҚР "қоғамдық даму министрлігі" ММ	28 554
РМБ " Азаматтық қоғамның Істері жөніндегі комитеті "ҚР АҚДМ	590 472
ҚР АҚДМ " қоғамдық келісім комитеті " ММ	157 334
Қоғамдық қор «Eurasian Expert Council»	194
Қорытынды	776 554

19. Капитал (Нысан 1 жол 410)

2019 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша өткен жылдың есепті кезеңімен салыстырғанда мөлшерде жарғылық капиталы толық төленуге және өзгерген жоқ еді.

Мың тенге,	31.12.2019	31.12.2018
Жарғылық капиталы	106 600	106 600
Қорытынды	106 600	106 600

2019 жылдың 01 қаңтарындағы ММ "ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті" құрайтын тиесілі акционерлік капитал Қоғамның үлесі 100%. Акцияларын ұстаушылар тізілімі сәйкес, 2019 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша жалпы сомасы 106 600 000 теңге номиналдық құны 1000 теңгелік әрбір жай акцияларды 106 600 орналастырылды. Барлық акциялары орналастырылған. Жалғыз акционердің акциялар емес ауыртпалықтарды болады.

2019 жылдың 31 желтоқсанындағы қатысушылардың жарғылық капиталдағы қатысу үлесінің және құрамы өзгерген жоқ. Тарабы мемлекет болып табылатын түпкі тексенетін.

Жай акциялардың теңгерімдік құнын есептеу

Төмен қоғамның бір жай акцияның теңгерімдік құны келтірілген Қазақстан Қор Биржасының талаптарына сәйкес есептелген (ҚҚБ)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Активтар	1 531 720	874 069
Минус: материалдық емес	(233)	(223)
Минус: Міндеттер	(1 463 092)	(791 822)
Жай акциялардың теңгерімдік құнын есептеу үшін таза активтер	68 395	82 024
Жай акциялардың саны	106 600	106 600
Жай акцияның баланстық құны	0,642	0,769

20. Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын) (Нысан 1 жол 414)

	31.12.2019	31.12.2018
Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын) жылдық есебі	(15 818)	(22 157)
Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын)алдыңғы жыл	(24 353)	(2 196)
Қорытынды	(40 171)	(24 353)

21. Түсім (Нысан 2 жол 010)

	31.12.2019	31.12.2018
Қызметтерді өткізуден түскен табыстар	142 057	173 961
Қорытынды	142 057	173 961

Гранттық қаржыландыру саласындағы операторды сомасы кірісі болса 2019 "ҰАҚ цпги" қызметтерді өткізуден түскен 142 057 000 теңге.

22. Өзіндік құны, сатылған тауарлар және қызмет (Нысан 2 жол 011)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Жалақы	58 172	35 211
Амортизация НҚ және МЕА	772	1 216
Шығындар МЕА	-	34
Сактандыру шығындары	51	955
Мемлекеттік баж	5 821	3 527
Қеңсен жалға алу	6 987	4 606
Эксперттік қызмет жүргізу	2 196	743
Іссапар шығыстары	3 534	649
Қеңесші қызметі	-	-
Ақпараттық кеңес	762	125
Қызмет көрсету және жөндеу	448	-
Материалдар шығыны	1 739	601
Байланыс қызметтері	1 308	261
Талдамалық баяндаманы дайындау жөніндегі қызметтер	-	13 884
Резерв құру жөніндегі шығыстар	1 050	389
Тренинг жүргізу жөніндегі қызметтер	1 862	420
Басқада да шығыстар	1 580	3 277
Дизайнын әзірлеу жөніндегі қызмет	1 250	-
Полиграфиялық қызметтер	157	-
Аудармалық қызмет	50	-
Қорытынды	87 739	65 898

23. Әкімшілік шығындар (Нысан 2 жол 014)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
1	2	3
Еңбек ақы шығындары	61 730	54 472
Амортизация НҚ және МЕА	833	590
Шығындар МЕА	-	73
Қеңесші қызметі	548	-
Полиграфиялық қызметтер	163	81
Мемлекеттік баж	6 031	5 280
Қеңсені жалға алу	5 462	6 100
Көлікті жалға алу	2 940	2 427
Біліктікті жетілдіру үшін оқу шығындары	1 469	500
Іссапар шығыстары	464	1 691
Материалдар шығыны	1 554	760
НҚ және МЕА қызметі	542	-
Почталық қызмет	101	231

1	2	3
Байланыс қызметтері	701	686
Өкілдік шығындар	-	2 593
Бағалы қағаздар жөніндегі абонемент	32	-
Банктік комиссия	441	260
Сақтандыру шығындары	38	1 042
Резервтік қызмет	565	928
Веб-порталға кіру	152	-
Заңгер қызметі	375	-
ІС және Параграф жүйесінің қызметі	1 894	-
Құжаттар қызметі	3 090	-
Монтаждау кабiлдік желісі	554	-
Басқада жұмыстар мен қызметтер	162	2 939
Қорытынды	89 841	80 653

24. Қаржылық кірістер (Нысан 2 жол 021)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Қаржылық кірістер	12 553	28 123
Қорытынды	12 553	28 123

25. Басқа да кірістер (Нысан 2 жол 024)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Басқа кірістер (спонсорлық көмек)	12 872	1 000
Қорытынды	12 872	1 000

26. Басқа да кірістер (Нысан 2 жол 025)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Активтердің шығарылуы бойынша шығыстар	102	75 527
Өткізу жөніндегі шығыстарды АСАР	-	1 129
Басқада шығыстар	3 053	-
Қорытынды	3 155	76 656

27. Табыс салығының шығыны (Нысан 2 жол 101)

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Табыс салығы	(367)	(2 034)
Қорытынды	(367)	(2 034)

28. Акцияға түсім

Базалық кезең үшін есептелген сомасын бөлу арқылы пайданың акцияға шаққандағы таза пайда келетін кезең ішінде қоғамның жай акцияларын ұстаушыларға, айналыстағы жай акциялардың өлшенген орташа саны. Есепті кезеңде айналыстағы акциялардың өлшенген орташа саны

Айналыстағы кезеңдері	Айналыстағы акциялар	Айдың үлесі	Орташа акция
01 қаңтар 31 желтоқсан 2019 жыл	106 600	12/12	106 600
Айналыстағы акциялардың өлшенген орташа саны		12/12	106 600

Себебі Қоғам айырбасталатын қаржы құралдарының тең пайданың акцияға шаққандағы акцияға базалық пайда разводненной шығармайды.

Ол базалық пайданың акцияға шаққандағы пайда туралы ақпарат келтіріледі және төмен акциялардың саны, есеп айырысу пайдаланылуы:

Мың, тенге	31.12.2019	31.12.2018
Ұстаушылардың келетін таза пайда қоғамның жай акциялары	(13 619)	(22 157)
Жай акциялардың өлшенген орташа саны Акцияға базалық пайданы есептеу үшін	106 600	106 600
Қатысты акцияға базалық пайда келетін есепті жылдағы пайдаға қоғамның жай акцияларын ұстаушыларға	-0,128	- 0,208

29. Шартты және тағы да басқа міндеттемелер

Саяси және экономикалық жағдайлар

Соңғы жылдар ішінде елдегі экономикалық ахуалдың жақсаруы байқалды,соған қарамастан, Қазақстан Республикасының экономикалық жағдайы дамушы нарықтарға тән ерекшеліктерді көрсетуді жалғастыруда.

Өзгелердің қатарында мұндай сипатты ерекшеліктерге елден тыс жерлерде еркін айырбасталатын ұлттық валютаның болмауы және рыноктардағы борыштық және үлестік бағалы қағаздар өтімділігінің төмен деңгейі жатады.

«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғамның қаржылық жағдайы мен болашақ қызметі дамушы нарықтарға тән экономикалық проблемалардың болуы салдарынан нашарлауы мүмкін. «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам басшылығы экономикалық қиындықтардың дәрежесін де, ұзақтығын да болжай алмайды немесе егер мұндай орын алса, осы қаржылық есептілікке әсерін бағалай алмайды.

Сот процестері

2019 жыл ішінде қоғам жұмыстары кінрат-талап қою сот талқылауларың келесі кезеңдеріне жүргізілді:

2019 жылдың соттардың талапкер ретінде қатысуы

Ұсынылған талаптар	Ұсынылған талап-шағымдардың саны	Қанағаттанған саны талап	қайтарылған талап саны	Соттың қарауына	Аппеляция	Қараусыз қалғандар	Тоқтатылған
Қорытынды	3	2	0	0	1	0	2
Әлеуетті өнім берушінің ықтималдықатысушысы деп тану туралы	1	1	0	0	0	0	0
Грант беру туралы шартты бұзу туралы	1	1	0	0	1	0	1
Талаптардың орындалуына қорғау туралы жеке шағымдар	1	0	0	0	0	0	1

2019 жылы соттарда жауапкер ретінде қатысуы

Ұсынылған талаптар	Ұсынылған талап-шағымдардың саны	Қанағаттанған саны талап	Қайтарылған талап саны	Соттың қарауына	Аппеляция
Қорытынды	0	0	0	0	0

Қоғамда ағымдағы сот қарауы болмайды немесе рұқсат етілмеген талап жоқ, олар нәтижелеріне елеулі әсер жасауы мүмкін емес немесе қаржылық есептілікті етуі ықпал. және Қоғам қаржылық есептік жағдайын есепке жазылуы немесе ашылмаған болса қызмет

30. Ереже және шарт бойынша байланысты тараптардың мәмілесі

Байланысты тараптармен жасалатын мәмілелердің ережелері мен шарттары Кәсіпорынмен байланысты тараптармен қандай да бір мәмілелер жасаспаған

Басқарушылық қызметкерлері байланысты тараптармен жасалған мәмілелер және құрылтайшыларының қамтиды. Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер тараптар арасында келісілген шарттарда жүзеге асырылды.

Байланыс тараптар арасындағы мәмле:

Мың.тенге

2019

ҚР мемлекеттік сатып алу туралы шарт НМЖБ РММ істері жөніндегі комитеті "" азаматтық қоғамның 27.02.2019. №26

459 466

"Қоғамдық даму министрлігі" ҚР мемлекеттік гранттар беруі үшін ақшалай қаражатты беру туралы шарт мм, үкіметтік емес ұйымдарға №2 12.03.2019.	2 880 982
ҚР, үкіметтік емес ұйымдарға мемлекеттік гранттар беруі үшін ақшалай қаражатты беру туралы шарт комитеті "қоғамдық келісім" РМБ НМжБ №13 27.02.2019.	223 557
Мемлекеттік сатып алу туралы шарт "мм қоғамдық даму министрлігі" ҚР №19 01.02.2019.	159 104
	3 723 109

Басқарушылық қызметкерлері байланысты тараптармен жасалған мәмілелер және құрылтайшыларының қамтиды. Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер тараптар арасында келісілген шарттарда жүзеге асырылды.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы мен практикасы өзгереді және сондықтан ретроспективті әсер етуі мүмкін әртүрлі түсіндірулер мен жиі өзгерістерге ұшырайды. Сонымен қатар, түсіндіру салық органдары салық заңнамасы қолданылатын мәмілелер және «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам қызметінің сәйкес келмеуі мүмкін түсінігімен танысады.

Осының салдарынан, «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам -ның мәмілелеріне салық органдары дауласа алады және «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғамның қосымша салықтар, өсімпұлдар мен айыппұлдар есептелуі мүмкін. Салық кезеңдері салық органдары тарапынан бес жыл бойы тексеру үшін ашық.

Қазақстандық салық органдарының есеп және салық саясатын қолдануға дау айту қаупі бар екеніне қарамастан, «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам басшылығы «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» комерциялық емес акционерлік қоғам ұстанымы кез келген дау жағдайында табысты қорғалады деп санайды.

Қаржылық тәуекелдерді басқару

Қоғам өзінің қаржы активтері мен міндеттемелерін таниды бухгалтерлік баланста сонда, егер ол құрал-сайман жөніндегі шарттық ережелер бөлігіне айналады. Қаржы активтері мен міндеттемелерін есепке алу пайдалана отырып, мәміленің орындалу күні бойынша деп танылады. Қаржы активтері мен міндеттемелері сауда және басқа да дебиторлық берешекті қамтиды және қоғамның сауда және басқа да кредиттік берешекті.

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер айналасында таза сома бар болғанда ғана мүмкін және бухгалтерлік баланста көрсетіледі және қоғамға не таза сомасының негізінде өзара есепке алуды жүргізу үшін, не бір мезгілде өтеуді жүргізу заңды құқық актив пен сатуға міндеттеме өтеуге ниетті.

Қаржы активтері мен міндеттемелерін бастапқыда әділ құны төленген немесе алынған қаражатты болып табылатын кез келген шеккен шығындарды қоса алғанда, олардың өзіндік құны бойынша танылады. Пайдалар мен шығындар туралы есеп бастапқы тану кезінде ағымдағы кезеңнің кез келген пайда немесе залал деп танылады.

Қаржы активінің тану (немесе, қаржы активінің қайда қолданылса немесе бір бөлігін бөлігін осындай қаржы активтері тобының) тоқтатылады, егер:

Активтен ақша ағынын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталған;

Қоғам активтен ақша ағынын алуға құқығын сақтайды, бірақ оларды толығымен өзіне міндеттеме қабылдады айтарлықтай кідіртусіз үшінші тарапқа беруге; немесе

Қоғам өзінің активтен ақша ағынын алу құқығын берген және не активтен сақтамаса, не барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақылар (а

(b) және өзінде сақтамаса, бірақ барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақылар болып, активтен емес, бірақ осы активке бақылауды берген.

Егер қоғам өзінің барлық құқықтары осы адамды берген, бірақ, бұл орайда активтен ақша ағынын алу және өзінде барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақылар, сондай-ақ ол өткізілген болып, қоғам, актив активтен активке бақылауды дәрежесінде танылады активке өзінің қатысуын одан әрі жалғастыруда. Актив бойынша кепілдік берілген, ол мына шамалардың ең азы бойынша қатысуы нысанын қабылдайды деп танылады: активтің теңгерімдік құнын немесе оның қоғамнан ең үлкен сомасы бастапқы төлеу талап етілуі мүмкін.

Қаржылық міндеттемелерді тану, егер міндеттеме тоқтатылады, Өтеген, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталды. Егер сол кредитордың алдында басқа міндеттемемен немесе егер өзгеше жағдайларда, қазіргі қаржылық міндеттеме шарттары бар міндеттемені елеулі өзгерсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды доғару және жаңа міндеттемені тану ретінде ескеріледі, ал теңгерімдік құнындағы айырма пайдалар мен шығындар туралы есепте.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел-бұл қаржы құралы бойынша болашақ ақша ағындарының әділ құны нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан ауытқитын тәуекел.

Нарықтық бағалар тәуекелдің төрт түрін қамтиды: пайыздық ставканың өзгеру тәуекелі, валюталық тәуекел, тауарларға бағаның өзгеру тәуекелі және өзге де баға тәуекелдері, мысалы, үлестік құралдарға бағаның өзгеру тәуекелі.

Пайыздық ставканың өзгеру тәуекелі

Пайыздық ставканың өзгеру тәуекелі-бұл қаржы құралы бойынша болашақ ақша ағындарының әділ құны нарықтық пайыздық ставкалардың өзгеруіне байланысты ауытқитын тәуекел.

Құбылмалы сыйақы ставкасы бар пайыздық қарыздардың болмауына байланысты кәсіпорын пайыздық ставкалардың өзгеру тәуекеліне ұшырамайды.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел-бұл қаржы құралы бойынша болашақ ақша ағындарының әділ құны валюталық бағамдағы өзгерістердің салдарынан ауытқуы тәуекелі.

Әділ құн

Әділ құн мәжбүрлеу тәртібімен сату немесе тарату жағдайларын қоспағанда, мүдделі тараптар арасындағы ағымдағы операция барысында қаржы құралы айырбасталуы мүмкін соманы білдіреді.

Әділ құнның ең жақсы растамасы қаржы құралының белсенді нарығында баға белгіленіп отырған бағасы болып табылады. «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам қаржы құралдары үшін әділ құнды анықтаудың қолжетімді нарықтық тетіктері жоқ болғандықтан, әділ құнды бағалау кезінде ағымдағы экономикалық жағдайларға және осындай құралдармен байланысты ерекше ажырамас тәуекелдерге негізделген жорамалдар пайдаланылады.

Төменде берілген әдістер мен жорамалдар кәсіпорын қаржы құралдарының әділ құнын бағалау үшін пайдаланды.

Ақша қаражатының, сауда кредиторлық берешектің, сондай-ақ өзге де қысқа мерзімді міндеттемелердің әділ құны, негізінен, бұл құралдар таяу болашақта өтелетіндіктен, олардың баланстық құнына шамамен тең.

Шоғырландырылмаған құралдардың әділ құны өтеуге дейін қалған осындай шарттармен, кредиттік тәуекелмен және мерзімдермен берешек үшін ағымдағы ставкаларды пайдалана отырып, болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалады.

«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» коммерциялық емес акционерлік қоғам басшылығы қаржы құралдарының баланстық құны шамамен әділ деп есептейді.

31. Келесі оқиғалар

Бүкіл әлемнің қоғамның салдары мен Қазақстан Республикасының экономикалық қиыншылықтар, ұйымдар мен тұтынушылар үшін ұзақ мерзімді коронавирус жарқылы кедергі әкелді. Бұл дағдарыс бірнеше бір мәнді проблемаларды қарайды, оларда бірінші кезектегі мәселелер:

реттеу шаралары - бас жарма кризисті жағдайлары

- жұмыс күші,
- операциялық қызметі жеткізулерді және тізбек
- қаржылық есептілігі,
- салық салу және сауда.

COVID 19 қоғам мен ұйымдар үшін салдарына байланысты:

- ғаламдық өндірістің құлдырауы, ықтималдығы
- операциялық нәтижелерді, өтімділігі мен капиталдың, оның ішінде, болашақ

кезендердің қаржылық салдарлары

- төмендеуі, тұтынушылық сенімділігінің тұтынуды төмендету,
- Жеткізілім тізбегін бұзу, -
- төмендеуі өнімділігін, жұмыс күшіне әсер
- алғанда қаржыландыруға байланысты,
- ақпараттың жетіспеушілігін, негізделген шешімдер қабылдау үшін
- салық салу үшін салдары

Төтенше жағдай қойылатын кезеңді жоспардың болмауы тексерілген компанияның дайын.

Басшы

Бас бухгалтер

Мукина Б.К.

Маханбетжанова Л.Ш.

МЕМЛЕКЕТТІК ЛИЦЕНЗИЯ

03.01.2018 жыл

18000011

Берілген

«А & Z Аудит Консалтинг» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

050065, Қазақстан Республикасы Алматы қ. Шанырақ-1
АЛПАМЫС көшесі, үй №49., БИН: 171140009746

(заңды тұлғаның (оның ішінде шетелдік заңды тұлғаның) толық атауы орналасқан жері, бизнес-сәйкестендіру нөмірі, заңды тұлғада бизнес-сәйкестендіру нөмірі болмаған жағдайда-шетелдік заңды тұлға филиалының немесе өкілдігінің бизнес-сәйкестендіру нөмірі/жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда), жеке сәйкестендіру нөмірі)

Қызмет түрлері

Аудиторлық қызмет

("Рұқсаттар және хабарламалар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес лицензияланатын қызмет түрінің атауы

Ескертпе

Бөлінбейтін, 1 класс

(иеліктен шығару, рұқсат сынысы)

Лицензиялар

Ішкі мемлекеттік аудит комитеті. Қазақстан Қаржы
министрлігі

(лицензиардың толық атауы)

Басшы

(уәкілетті тұлға)

САРСЕНОВ АНИЯТУЛЛА УМИРЗАКУЛЫ

(тегі, аты, әкесінің аты)

Бастапқы берілген күні

Лицензияның қолданылу мерзімі

Берілген жер Астана қ.

